

NEVLADNIŠKI POSVET KULTURA IN KREATIVNE INDUSTRIJE

15. april 2013, od 15h do 18h

Sejna soba CNVOS, Povšetova 37, 1000 Ljubljana

Moderator: Andrej Srakar, ASOCIACIJA, andrej_srakar@t-2.net

Govorci:

1. Dr. Jože Vogrinc, FF, NACIONALNI SVET ZA KULTURO, joze.vogrinc@ff.uni-lj.si
2. Barbara Koželj Podlogar, MINISTRSTVO ZA KULTURO, barbara.kozelj-podlogar@gov.si
3. Metka Šošterič, MINISTRSTVO ZA KULTURO, metka.sosteric@gov.si
4. Gašper Troha, MINISTRSTVO ZA KULTURO, gasper.troha@gov.si
5. Peter Tomaž Dobrila, ZRZ EPEKA, peter-tomaz.dobrila@epeka.si
6. Dr. Nika Murovec, INŠTITUT ZA EKONOMSKA RAZISKOVANJA, murovecn@ier.si
7. Dr. Vesna Čopič, FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE UNIVERZE V LJUBLJANI, vesna.copic@gmail.com

Organizatorji

8. Sandra Đorem, MREŽA SODOBNEGA PLESA, sandra.dorem@gibanica.eu
9. Jedert Jež Furlan, MREŽA SODOBNEGA PLESA, jedrt.jez@guest.arnes.si
10. Goran Forbici, CNVOS, info@cnvos.si
11. Andrej Srakar, ASOCIACIJA, andrej_srakar@t-2.net

Seznam udeležencev:

12. Naum Dretnik, STA, nd@sta.si
13. Denis Miklavčič, SUKI/GLOSA, denis.miklavcic@guest.arnes.si
14. Vesna Bukovec, ODPRTA ZBORNICA ZA SODOBNO UMETNOST, vesna.bukovec@gmail.com
15. Gašper Malej, KUD AAC ZRAKOGLED, gasper.malej@guest.arnes.si
16. Sabina Briški, MEDIA DESK SLOVENIJA, mediadesk.slo@film-center.si
17. Urška Jež, ASOCIACIJA, asociacija@ljudmila.org
18. Peter Krečič, VISOKA ŠOLA ZA DIZAJN, peter.krecic@vsd.si
19. Petra Bole, VISOKA ŠOLA ZA DIZAJN, petra.bole@vsd.si
20. Iva A. Boras, RADIO ŠTUDENT, iva.a.boras@gmail.com
21. Marko Savić, DŠOLA, marko@savic.cc
22. Grcič Sanja, SOTO-DRUŠTVO ZA SODOBNO SLOVENSKO OBLIKOVANJE TEKSTILIJ IN OBLAČIL, sanja@netsi.si
23. Majda Gregorič, SAMOZAPOSLENA, majda.gregoric@gmail.com
24. Željko Pelicon, KUD F. PREŠEREN, kud@kud-fp.si

Spoštovani,

Ponovno vas opozarjamo na možnost prispevanja predlogov in odzivov na osnutek **Strategije razvoja Slovenije 2014-2020** in osnutek **Programa državnih razvojnih prioritiet in investicij (DRPI)**. Več o tem, kam lahko predloge pošljete imate zapisano spodaj. Prilagamo pa tudi kratko poročilo z dogodka.

Na včerajšnjem posvetu o vključevanju kulture in kreativnih industrij v Strategijo razvoja Slovenije 2014-2020 je najprej predstavnik za to področje v skupinah CNVOS, **Andrej Srakar**, predstavil vključevanje kulture v predhodno in še vedno veljavno strategijo 2005-2013, nato pa podrobneje spregovoril o posameznih vidikih in mestih, kamor je v novo strategijo vključeno področje kulture in kreativnih industrij. Slednje je v besedilo same strategije komajda vključeno, le na enem mestu strategija spregovori o »spodbujanju povezovanja kreativnih industrij in ostalih sektorjev gospodarstva«. Je pa področje kulture (in kreativnih industrij) večkrat omenjeno v Programu državnih razvojnih prioritiet in investicij (DRPI), vendar je tudi tu mesto kulture kot tudi kreativnih industrij opredeljeno zelo nejasno in mestoma nenavadno, vsekakor pa tesno povezano s profitom in predvsem dejavnostmi kreativnih industrij in kulturnega turizma, kar je z vidika bolj običajnega dojemanja kulture kot (v ekonomskem smislu vsaj deloma) javne dobrine res nekoliko nenavadno in sporno.

Na okrogli mizi o kreativnih industrijah so predstavniki ministrstva za kulturo (**dr. Gašper Troha**, **Metka Šošterič**, **Barbara Koželj Podlogar**) povedali, da gre pri vključevanju kreativnih industrij v strategijo razvoja za celovit pojem kreativnih industrij, ki vključuje tudi »jedrne« kulturne dejavnosti (glasba, ples, gledališče, likovna in intermedijska umetnost in druge zvrsti umetnosti in kulture). V vključevanju pojma kreativnih industrij vidijo preskok v dojetju kulture, ki ni več zgolj porabnica javnih finančnih sredstev ali v funkciji ohranjanja nacionalne identitete, temveč vključena tudi z vidika njenih interakcij z drugimi področji družbe – gospodarstvom, znanostjo in tehnologijo, turizmom itd. **Dr. Nika Murovec** iz ljubljanskega Inštituta za ekonomska raziskovanja je kratko predstavila izsledke študije o spodbujanju kreativnih industrij, zlasti industrijskega oblikovanja, napravljene v letu 2012 na inštitutu, kjer so raziskovalci uspeli pokazati na korelacijo med usmerjenostjo v dizajn in tržno uspešnostjo slovenskih podjetij. Opozorila pa je tudi na to, da verjetno model spodbujanja oblikovanja (in kreativnih industrij nasploh) ni primeren za druge produkcijske modele v kulturi, še posebej za t.i. žive umetnosti. **Dr. Vesna Čopič iz FDV-ja** je opozorila, da so tako kulturne kot kreativne industrije prevzet anglosaksonski termin oz. ideologem, priljubljen v EU v zadnjih desetletjih, s katerimi se zgolj upravičuje podrejanje kulture ekonomskim silnicam in vključevanje v evropske razpise in , ki po UNESCO-vi definiciji zajema procese ustvarjanja, produkcije in komercializacije. Opozorila je, da nenazadnje tudi EU v zadnjem času ne govori več o tem pojmu, ki se je kot kaže vsaj deloma izpel. Poudarila je pomen in potrebo po poudarjanju kulture kot javne dobrine, ki je bolj v skladu z osnovnimi značilnostmi in potrebami kulture kot družbenega področja s socialno-integrativnimi in

duhovnimi potenciali Prav tako je neodvisno kulturno sceno opozorila, da naj se v strategijo vključi proces mobilizacije kadrov v kulturi, s čimer apelira na ureditev pravne podlage za pripravo operativnih programov za upravljanje s človeškimi viri. Na tak način pa se lahko kulturo vključi

tudi v druga področja znotraj DRPI: Podobne misli je izrazil tudi **dr. Jože Vogrinc iz nacionalnega sveta za kulturo**, ki je opozoril tudi na problematične širše vidike pisanja strategije, ki se osredotoča na spodbujanje gospodarske rasti in konkurenčnosti, kar se mu zdi sporno in povsem zgrešeno v luči potrebe po družbenem razvoju in drugačnih družbenih konceptih, ki ne bodo utemeljeni zgolj na ekonomski rasti, saj je rast v neskončnost že popolnoma izpeta, predvsem pa neuspešna strategija neoliberalističnega sistema zadnjih dvajsetih let, ki nas je med drugim tudi pahnila v tako krizo. Prav tako je poudaril, da opevani pojem vzdržnosti (sustainability), ki se nemalokrat poudarja v diskurzu trajnostnega razvoja, ekonomisti razumejo povsem drugače kot ekologi. Slednji ga namreč razumejo kot trajno dobrobitno delovanje, ki ga bodo za nami občutili še naši potomci, medtem ko ekonomisti ta pojem razumejo kot vzdržnost in ohranjanje sistema na točki, ko še ne pripelje do krize. Posledica pa je torej politika umirjanja strasti. **Peter Tomaž Dobrila iz znanstveno raziskovalnega združenja za umetnost, kulturno-izobraževalne programe in tehnologijo EPEKA**, ki se je okrogli mizi priključil z nekaj zamude, pa je opozoril predvsem na velik gospodarski pomen kreativnih industrij in potenciale njihovega vključevanja v evropske razvojne projekte in razpise.

V razpravi se je izpostavil problem samostojnih ustvarjalcev, saj je strategija polna govora o spodbujanju ustvarjalnosti in njene povezave z gospodarstvom, o konkretni podpori ustvarjalcem pa tako rekoč ni govora. Poslušalci so opozorili tudi na ekonomske vidike kulture, ki so jih nekatere države (npr. Islandija) uspešno vključile v svoj razvojni model; na potrebo po večjem vključevanju dizajna v izobraževalne programe, pa tudi nacionalne razvojne programe in sredstva; ter na napake pri dosedanjem vključevanju kreativnih industrij v slovenske razvojne projekte.

Kot je bilo večkrat poudarjeno na dogodku samem, je bil posvet namenjen predvsem zbiranju predlogov in odzivov na pisanje strategije. Zato ste ponovno pozvani k prispevanju predlogov in odzivov, pošljite jih na sandra.dorem@gibanica.eu in/ali andrej_srakar@t-2.net, ali pa jih zapišite na posebej za to odprtem spletnem forumu <http://civilni-dialog.net/forumSRS/>, kamor so kultura in kreativne industrije vključene v polje »podjetnost«.